

kelta cserepet találtam. Az augusztus 25-i helyszínelés-kor sem tapasztaltam sírra vagy telepjelenségre utaló beásást a lemélyített területen, csupán újabb kelta cserepeket találtunk. Augusztus elején, a földmunkák megkezdésekor a munkagép által megmozgatott földben egy kelta hólyagos bronz lábperec két tagját találták. Az egyik tag repedt, de ép, a másik töredékes. Az épebb darab belsejében élénk kék színű elszíneződés látszik. Embersontokat vagy hamvakat nem találtak, a lábperecet a váci múzeumnak átadták.

KŐVÁRI KLÁRA

129. Daruszentmiklós határa

(Fejér megye) U, B, Rő, A?, Á, Kk

2004. április 15–16-án terepbejárást végeztünk a település rendezési tervéhez kapcsolódó régészeti örökségvédelmi hatástanulmány előkészítésére. A község 2002. október 20-án vált önállóvá előszállás Kisszentmiklós és Daruhegy nevű részéből. Kisszentmiklós az 1970-es évekig Baracshoz tartozott. Daruszentmiklós mai közigazgatási határán belül korábban egyáltalán nem volt régészeti kutatás. Terepbejárásum nyomán 16 lelőhelyet ismertünk meg a területről.

Kisszentmiklós középkori előzményét Pázmándnak hívták. Pázmándpuszta személynévből származó neve Árpád-kori eredetre utal. Ugyanezt támasztják alá a falu helyén gyűjtött régészeti leletek is, amelyek között 12–13. századi edénytöredékek is vannak. A középkori falu helyét egy 1755-ben készült térkép házhelyek és kertek feltüntetésével Locus Coloniae Pazmandiensis felirattal ábrázolja. Templomos hely volt; ennek és temetőjének nyomai a lelőhelynek a dunaföldvári határba átnyúló részén figyelhetők meg.

A 16 lelőhelyen az alábbi jelenségeket regisztráltuk: újkőkori (dunántúli vonaldíszes kerámia) telepnyom; kora bronzkori (nagyrévi kultúra) telepnyom; középső bronzkori (Vatya kultúra) telepnyomok; római kori villatelepek, telepnyomok; népvándorlás kori (avar?) telepnyomok; Árpád-kori–késő középkori falu és telepnyomok; késő középkori telepnyomok, halastógát. A lelőhelyek a Nagykarácsonyi-víz(folyás) és a mellékvizeinek völgyéből kiemelkedő területeken helyezkednek el.

Munkatársak: Marton Tibor, Stibrányi Máté, Szabó Zoltán.

VIRÁGOS GÁBOR

130. Debrecen, Cegléd utca 1.

(Hajdú-Bihar megye) Ő, Kk, Kú

2004. január 7–16. között megelőző feltárást végeztünk a telken (hrs.: 6460). Kb. 150 m²-nyi területen 14 objektumot tártunk fel a középkor végétől, újkor elejétől (16–18. század). A leletanyag szinte minden gödörben egyforma volt: ón vagy ólomházas edények maradványai; kancsófülek, peremek, szürke és fehér színű csereptöredékek. A 9. objektumban a fentiekén kívül egy

teljesen kiegészíthető barnamázás tányér is előkerült. Ebben a gödörben több jó állapotú vastárgyat is találtunk (csizmapatkó, kés, szeg). A 11. objektumban üvegárgyak is voltak, egy pohár és egy szűk nyakú palack töredéke. Ezek a leletek valószínűleg a 19. századból származnak. Csak a 14. objektumban voltak kályhacsempe-töredékek. A három, eredetileg négyzet alakú kályhacsempe máz nélküli, téglaszínű, egyszerű, bekarcolt díszítésű. A gödrök sok állatcsontot (főleg szarvasmarha és ló) is tartalmaztak. A 6. objektumból egy ló maradványai is előkerültek. Természetes helyzetben volt a koponya, a nyakcsigolyák és hat pár borda, de az állat többi része hiányzott. Az ásatás legérdekesebb leletei az öt gödörből előkerült 8 darab pipa volt. Az egyszerű csereppipák mellett találtunk egy mázas és egy fehér kerámiából készült példányt is. Egyetlen, más korszakból származó leletet találtunk az ásatáson. A 13. objektum középkori cserepei közül került elő egy őskori, 3×4 cm-es kétélű kovapenge.

D. SZABÓ LÁSZLÓ – M. NEPPER IBOLYA

131. Debrecen, Hatvan utca 16.

(Hajdú-Bihar megye) Pa, U, R, Sza, Á, Kk

2004. május 3–14. között régészeti feltárást végeztünk a területen (hrs.: 8545). A feltárt 26 objektum több korszakból származik. Az őskort felső paleolit, újkőkori és rézkori leletek képviselik. A terület finom nyesése közben előkerült szórvány kovapenge párhuzamait a felső paleolitikumban találtuk meg. Az É-i fal mellett a 2–5. objektumok egy újkőkori ház déli falának cölöplyukai lehetnek. A 3. és 9. objektumok egy boronaház talpgerendáinak lenyomatai, de kerámia hiányában a ház nem keltezhető. A 19. objektumban a rézkori tiszapolgári kultúra edénytöredékei voltak. Császárkori szarmata cserepeket a terület nyesése közben találtunk, valamint több darab került elő későbbi korszakhoz tartozó gödrökből. Csak szarmata leletet tartalmazó objektumot azonban nem sikerült feltárnunk. A többi objektumból Árpád-kori és középkori (14–18. század) leletek kerültek elő. A kerámia és állatcsontanyag mellett – főleg a középkori gödrökből – több jó állapotú vastárgyat (vödör füle, faveder abroncsa, sarkantyú) is találtunk. A középkori objektumok között figyelmet érdemlő a 7. objektum, mely egy középkori külső kemence. A 25. objektum egy faszerkezetes kút, melyet 1,5 m-es hosszúságú fából ácsoltak össze. A faanyag nagyon rossz megtartású volt, már a második sor a talajvízben állt. A faszerkezet alját a nagy mennyiségű talajvíz miatt nem tudtuk megkeresni, de a faanyagból mintát vettünk. A kút körüli földből és a kút betöltéséből egyaránt 16–17. századi leletanyag került elő.

D. SZABÓ LÁSZLÓ – M. NEPPER IBOLYA

132. Debrecen, Hunyadi utca 1–3.

(Hajdú-Bihar megye) R, B, Sza, Á, Kk, Kú

2004. augusztus 16. és november 30. között 5351 m² területen végeztünk megelőző feltárást. Azt megelőzően